

Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met mogelijk (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties

	Gebruikte termen	4
	Vooraf	5
	Inleiding	6
	Start	10
1.	Je hoort van mogelijk misbruik	10
2.	Pastorale zorg	14
3.	Melding	18
4.	Klacht	20
5.	Gesprek met beschuldigde na een melding	24
6.	Een beschuldigde of pleger meldt zich	28
7.	Je hoort van anderen of via geruchten over mogelijk misbruik	30
8.	Conflict van plichten en ambtsgeheim	32
9.	Zorg voor de gemeente	34
10.	Na de uitspraak	38
	Adressen en colofon	42

3e (herziene) versie, zomer 2022

1e uitgave: december 2006

1e herziening: januari 2016

2e herziening: voorjaar 2019

4.4 Gevolgen voor de gemeente. Zet de volgende stappen

- > Schakel bij een klacht altijd - via de coördinator van het Meldpunt - een gemeentebegeleider-SMPR in (9).
- > Ga naar Zorg gemeente (9).

4.5 Behandeling van een klacht

- > Houd er rekening mee dat een procedure lange tijd in beslag kan nemen.

4.6 Na de behandeling van een klacht volgt de uitspraak

- > Ga naar Na de uitspraak (10).

4.4 Gevolgen voor de gemeente

Misbruik kan tot partijvorming leiden in de gemeente. Het leidt vrijwel altijd tot tweespalt. Soms ook tot scheuring, uitsluiting van de benadeelde, bedreiging van de beschuldigde. Veel schade kan worden voorkomen. Als een klacht wordt ingediend, schakel je daarom altijd - via de coördinator Meldpunt SMPR - een gemeentebegeleider-SMPR in. Zie Zorg voor gemeente (9).

4.5 Behandeling van een klacht

Houd er rekening mee dat het behandelen van een klacht door het classicaal college voor het opzicht lange tijd kan duren, van enkele maanden tot meer dan een half jaar. Het eventueel apart horen van aangeklaagde en klaagster of klager vergt vaak extra tijd, zie Generale regeling 11 kerkelijke rechtspraak, artikel 17 lid 10.

4.6 Na de behandeling van een klacht volgt de uitspraak

De klacht kan gegrond of ongegrond verklaard worden. Daarmee is de zaak niet afgedaan. Het is mogelijk dat één of beide partijen in beroep gaat/gaan. Dat verlengt de periode van onzekerheid met maanden. Maar ook op het moment dat er een definitieve uitspraak is, is de zaak nog niet afgedaan. Er kunnen nog moeilijke tijden volgen voor alle betrokkenen. En ook voor de gemeente breekt een periode aan van verwerken en leren omgaan met het gebeurde. Het is zaak om daarop voorbereid te zijn.

N.B. Voor de benadeelde staat ook de strafrechtelijke weg open. Benadeelde kan immers aangifte doen bij de politie. Politie en justitie onderzoeken of er een grond is voor vervolging. Er kan een strafzaak volgen. Een strafrechtelijke procedure kan lang duren. Zo’n procedure sluit een opzichtprocedure niet uit, of andersom. Beide procedures kunnen naast elkaar bestaan, ze streven namelijk andere doelen na. De strafrechter kan de beoordeling van de kerkelijke rechter meewegen in zijn uitspraak en andersom, maar dit hoeft niet. Het is ook geen verplichting voor de kerkelijke rechter om de behandeling van de zaak op te schorten tot na de uitspraak van de strafrechter. Wanneer er een onherroepelijke uitspraak is gedaan door de strafrechter, moet een college voor het opzicht op grond van ord. 10-9-11 wel uitgaan van de feiten zoals deze door de strafrechter zijn vastgesteld. Een benadeelde kan, indien van toepassing als onderdeel van de strafrechtelijke procedure, een civielrechtelijke procedure starten. Deze procedure heeft ten doel de geleden schade te verhalen op de beschuldigde. De rechter onderzoekt tijdens een civiele procedure niet of er een strafrechtelijke feit is gepleegd, maar of de beschuldigde schade heeft berokkend aan de benadeelde. Dit heeft uiteraard wel verband met elkaar. Vandaar dat dergelijke procedures gelijktijdig met het strafproces kunnen worden behandeld.

5.4. De beschuldigde neemt de beschuldiging voor kennisgeving aan

- > Stel de benadeelde respectievelijk de melder op de hoogte van dit feit.
- > Mogelijk is er aanleiding voor een tweede gesprek met de beschuldigde.
- > Stel de benadeelde respectievelijk de melder ook van het tweede gesprek op de hoogte.
- > Afhankelijk van de uitkomst zie 5.2 of 5.3.

5.5 De benadeelde respectievelijk de melder wil een klacht indienen na de uitkomst van het gesprek

- > Ga naar Klacht (4).

5.6 Mogelijke stappen van de kerkenraad. Kies uit onderstaande stappen

Acht je nader onderzoek wenselijk?	> Zo ja, verzoek het classicaal college voor het opzicht om een nader onderzoek.
Acht je het noodzakelijk een klacht in te dienen?	> Zo ja, dien een klacht in bij het classicaal college voor het opzicht.
Is voor alle betrokkenen pastorale zorg geregeld?	> Bied pastorale zorg als dat gewenst is. Ga naar Zorg gemeente (9).
Ga zonodig naar Bieden van pastorale zorg (2.5).

5.4. De beschuldigde neemt de beschuldiging voor kennisgeving aan

Ook wanneer de beschuldigde ‘neutraal’ reageert, wordt van het gesprek een verslag geschreven en wordt de melder hiervan op de hoogte gesteld. Registreer hoe de melder hierop reageert en informeer wat de melder nu wil. Mogelijk leidt dit tot meer aanwijzingen, waardoor een tweede gesprek met de beschuldigde gevoerd kan worden. Dit kan tijd in beslag nemen. Voor de kerkenraad is dan van belang af te wegen of de beschuldigde al wel vrijgesteld zou moeten worden van werkzaamheden of taken. Daarover kan dan contact gezocht worden met de classispredikant. Het breed moderamen van de classicale vergadering kan een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van werkzaamheden opleggen.

5.5 De benadeelde wil een klacht indienen na uitkomst van het gesprek

Mogelijk wil de benadeelde (die immers een ander kan zijn dan de melder) naar aanleiding van het gesprek met de beschuldigde een klacht indienen. Volg dan wat onder Klacht (4) is beschreven.

5.6 Mogelijke stappen van de kerkenraad

In 5.2 is al gewezen op de mogelijkheid die een kerkenraad heeft om een nader onderzoek aan te vragen bij het classicaal college voor het opzicht en om zelf een klacht in te dienen. Als er geen reden is voor verdere stappen, ga dan in ieder geval na of voor alle betrokkenen pastorale zorg geregeld is. Ga ook naar Zorg voor gemeente (9).

Adressen

Postbus 6028
3503 PA Utrecht
bezoekadres Joseph Haydnlaan 2a, Utrecht
tel. (030) 303 85 90
info@smpr.nl
smpr.nl

In Meldpunt SMPR werken samen: Protestantse Kerk in Nederland, Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, Oud-Katholieke Kerk in Nederland, Remonstrantse Broederschap, Algemene Doopsgezinde Sociëteit, Evangelische Broedergemeente, Apostolisch Genootschap, Zevende-dags Adventisten, Leger des Heils.

Klachten kunnen worden ingediend bij het classicaal college voor het opzicht, waartoe de gemeente van de beschuldigde behoort. De adressen kunnen worden opgevraagd bij het contactcentrum van de Protestantse Kerk, tel. (030) 880 18 80, info@protestantsekerk.nl.

Colofon

Protestantse Kerk in Nederland
Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht
tel. (030) 880 18 80
info@protestantsekerk.nl
protestantsekerk.nl

Redactie 2006

Sylvia van Delden
Ralph du Long
Jan Stelwagen
Margreet Willemze

Redactie 2022

Sophie Bloemert
Wilbert van Iperen
Roel Knijff
Margreet Parlevliet
Henk Spit

Meer exemplaren van het protocol en van de folders 'Over grenzen heen', 'Handreiking voor benadeelden' en 'Klachtenbehandeling bij misbruik in pastorale relaties en gezagsrelaties' kunnen gratis worden aangevraagd via protestantsekerk.nl/webwinkel of worden gedownload van protestantsekerk.nl.

